

Hakaskallen

**

Referanse:

Gammelmo Ø., Midteng R. 2013. Naturverdier for lokalitet Hakaskallen, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2012. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.

(Weblink: <http://borchbio.no/narin/?nid=3852>)

Referansedata

Fylke: Hedmark
Kommune: Elverum
Kartblad: 2016I
H.o.h.: moh
Areal: daa

Prosjektilhørighet: Frivilligvern 2012
Inventør: OGA, REM
Dato feltreg.: 14.9.10, 16.5.2011
Vegetasjonsone: mellomboreal 80% sørboreal 20%
Vegetasjonseksjon: OC-Overgangsseksjon

Sammendrag

Hakaskallen ligger 20 km sørøst for Elverum sentrum, og omfatter deler av et åsparti i sør- og mellomboreal vegetasjonsone. Området er relativt topografisk variert. Det har fattige bergarter og morenemateriale med i hovedsak stor mektighet noe som medfører et relativt frodig skogbilde. Blåbærgranskog er klart dominerende vegetasjonstype. Omlag 90 % av trærne er gran. Det ble i praksis ikke registrert rikbarkstrær. Hele området består av eldre naturskog som har vært plukkhogd i flere omganger, selv om siste plukkhogst i Hakaskallen virker å ha skjedd for relativt lang tid siden. Skogen befinner seg utviklingsmessig i hovedsak i aldersfase, dvs. man har en svakt flersjiktet og nokså tettbestokket skog med et dominerende tresjikt bestående av trær gjennomgående på 30-50 cm i brysthøydiameter (bhd.) og med stedvis et undersjikt av tynnere og mer småvokste trær. Kontinuiteten i liggende død ved i området under ett er lav. Stedvis i enkelte noe mer tungt tilgjengelige bekkedaler og i visse områder med høy produktivitet, er det ganske store mengder med liggende død ved, men også her nesten bare av middels og ferskt nedbrutte lægre. Innslaget av stående død gran vil øke relativt raskt da at en del av trærne er i ferd med å dø som resultat av svekket vitabilitet og innslaget er allerede nokså høyt i de mest produktive delene. Alderen på trærne er trolig gjennomgående 80-120 år, og trær i intervallet 120-200 år forekommer sjeldent.

Flatehogster ble ikke sett innenfor tilbudt areal bortsett fra et parti i nord med hogstflate/ungskog. Det er avgrenset to store kjerneområder som dekker det meste av området, begge med verdien B. Mer eller mindre hele forslaget til verneområde er så sterkt påvirket av gamle hogsttinnegrep at artsmangfoldet knyttet til kontinuitetsbærende strukturer i dag er temmelig utarmet. Noen av de vanlige forekommende signal- og rødlisteartene i nokså gammel skog er funnet og til sammen er det funnet 5 rødlistearter inkludert det andre kjente funnet av kort trolleskjegg i kommunen. Hakaskallen har regionale verdier for gammelskogsfugler. Avgrensingen vurderes å være god da tilbudt areal virker å inkludere all sammenhengende gammelskog på eiendommen. Området scorer middels høyt på urørthet, topografisk variasjon og arrondering, men dårligere på parametere som har å gjøre med skogens tilstand. Men flere av disse vil innen relativt kort tid bedre seg. I forhold til mangler i skogvernet oppfyller området delvis den generelle mangelen: «gjenværende, forholdsvis intakte områder av lavereliggende skog i sørboreal sone» og mangelen i Øst-Norge «boreal naturskog i sørboreal sone».

Hakaskallen er i regional sammenheng et temmelig spesielt område og vurderes å være blant de best eigna vernekandidatene i regionen, og vurderes å være regionalt verneverdig (**).

Feltarbeid

Området er ifm. frivillig vern undersøkt av Rein Midteng (Asplan Viak) (BioFokus) 16.5.2011. Området er tidligere besøkt av Øivind Gammelmo (BioFokus) 14.9.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Elverum kommune. Hele området er således dekket godt med registreringer. Det er først og fremst makrolav og vedlevende sopp som det har vært fokusert på, mens insekter, karplanter og jordboende sopp er dårligere undersøkt (men disse gruppene har begrenset potensial for spesielle og sjeldne arter i området).

Tidspunkt og værets betydning

Det var oppholdsvær og gode forhold for kartlegging under befaringene.

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Lokaliteten inngår i arbeidet med frivillig vern av skog i regi av Direktoratet for naturforvaltning. Det var på forhånd avgrenset et undersøkelsesområde på xxx dekar beliggende på én skogeiendom tilhørende Elverum kommune. I forbindelse med feltarbeidet ble det stedvis sjekket om det finnes eldre skog på tilgrensende eiendom tilhørende Statskog i Våler kommune, men denne ser ut til utelukkende å bestå av kulturskog der hvor den grenser mot tilbudt skog. Foreslått verneområde er derfor identisk med tilbudt areal.

Tidligere undersøkelser

Området er tidligere kartlagt i forbindelse med MiS registreringer i kommunen og det er avgrenset om lag 12 MIS-figurer i området. Området er også kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging og det er avgrenset to større naturtypelokaliteter (kjerneområder). Det er delvis sammenfall mellom de fleste av MIS-figurene og den ene naturtypelokaliteten mens den andre naturtypelokaliteten i stor grad mangler avgrensa MIS-områder. Det foreligger videre en del interessante artsfunn av fugl i fra området som vises på Artskart (www.artskart.no) i fra lokale ornitologer.

Beliggenhet

Området ligger om lag 20 km sørøst for Elverum sentrum, og grenser i sør mot Våler kommune og omfatter deler av et åsparti på begge sider av kommunegrensen.

Naturgrunnlag

Topografi

Området er relativt topografisk variert. Det består av tre-fire åspartier med mellomliggende slake dalbunner. I øst er det et par nokså markerte bekkedrag. Dalbunnene går nord-sør og skogen har en nokså variert eksposisjon med hovedvekt på øst- og nordvendte liavsnitt.

Geologi

Hele området har fattige bergarter av granittisk gneis. Løsmassene består av morenemateriale med i hovedsak stor mektighet, mens det på toppområdene er tynnere masselag.

Vegetasjonsgeografi

Vegetasjonseksjon: OC-Overgangsseksjon, vegetasjonssone: mellomboreal 80% sørboreal 20% .

Arealet opp til 400 moh. befinner seg i følge Moen (Moen 1998) i sørboreal vegetasjonssone mens arealet over dette er i mellomboreal sone.

Vegetasjon og treslagsfordeling

Områdets gode dekning av tykke morenemasser medfører at vegetasjonen og skogbildet er relativt frodig selv om ikke baserik berggrunn eller løsmasser finnes i området. Blåbærgranskog er klart dominerende vegetasjonstype. I flate og fuktige forsengkninger, ofte i overgang mot myrer, finnes mindre partier med sumpgranskog. I overgang mellom fastmarksskog og åpne myrflater, dominerer en røsslyngdominert furumyrskog. Myrene er fattige og med trivielle arter. I motsetning til det som er vanlig i disse traktene, ble ikke furuskogsdominerte vegetasjonstyper funnet bortsett fra myrfuruskog. Dette skyldes i stor grad mangelen på fjell i dagen, tykke humuslag, fuktig klima som favoriserer gran og kanskje gammel selektiv hogst av furu som har medført at treslaget i dag er mer sjelden enn tidligere. Grovt sett er 90 % av trærne gran og 5 % furu og bjørk tilsammen. Det ble ikke registrert rikbarkstrær (rogn, osp og selje), foruten to eldre rognetrær.

Skogstruktur og påvirkning

Hele det tilbudte området består av eldre naturskog som her som ellers i regionen har vært plukkhogd i flere omganger, selv om siste plukkhogst i Hakaskallen virker å ha skjedd for relativt lang tid siden. Skogen befinner seg utviklingsmessig i hovedsak i aldersfase, dvs. man har en svakt flersjiktet og nokså tettbestokket skog med et dominerende tresjikt bestående av trær gjennomgående på 30-50 cm i brysthøydiameter (bhd.) og med stedvis et undersjikt av tynnere og mer småvokste trær. Det forekommer også enkelte grovere trær som er rundt 60 cm i bhd. I flatere terreng og i tilknytning til myrer dominerer halvgrove og småvokste trær, men på mesteparten av arealet og særlig i nord og øst hvor terrenget domineres av lisider, er skogen gjennomgående nokså grovvokst og med et potensial til å bli en god del grovere enn dagens dominerende tresjikt. I mindre partier i kjerneområdene, spesielt i nedre deler av kjerneområde 1, er det partier hvor tidligere tresjiktet har gått i sammenbrudd, og utviklingsmessig befinner skogen seg nå her i en oppløsningsfase. Kontinuiteten i liggende død ved i området under ett er gjennomgående lav, men er noe bedre i enkelte mindre bekkedrag. På den annen side er det trolig svært få områder i regionen med lik eller bedre kontinuitet i liggende død ved av gran enn i dette området. Hovedmengden liggende død ved består av lægre av liten diameter som er dannet fra tidligere selvtynninger da skogen var noe tettere og mer småvokst enn i dag. I tillegg har det i de senere ti-årene blitt dannet spredt fersk og middels nedbrutte lægre av større dimensjoner. Stedvis i enkelte noe mer tungt tilgjengelige bekkedaler og i visse områder med høy produktivitet, er det ganske store mengder med liggende død ved, men også her nesten bare av middels og ferskt nedbrutte lægre. Innslaget av sterkt nedbrutt ved er gjennomgående svært beskjedent i området, men et fåtall slikt finnes. Innslaget av stående død gran vil øke relativt raskt da at en del av trærne er i ferd med å dø som resultat av svekket vitabilitet og innslaget er allerede nokså høyt i de mest produktive delene. Alderen på trærne er trolig gjennomgående 80-120 år, og trær i intervallet 120-200 år forekommer sjeldent.

Det ble funnet én liten naturlig stubbe av furu med brannspor ved ei myr, men denne er nok mange hundre år gammel og skogen mangler i dag brannindusert utviklingsstrinn eller strukturer dannet av brann som løvsuksesjoner, brannlyrer og furuforyngelser.

Flatehogster ble ikke sett innenfor tilbudt areal bortsett fra et parti i nord med hogstflate/ungskog, men området grenser flere steder i mot nord mot ferske og nokså store hogstflater.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjernelokalitetene i området Hakaskallen . Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Løvknoten

Naturtype: Gammel barskog - Gammel granskog
BMVERDI: C

Innledning: BioFokus har på oppdrag for Fylkesmannen i Hedmark, Miljøvernavdelingen, kartlagt naturtyper i Elverum kommune i perioden 2009-2010. Lokaliteten Løvknoten ble befart av Øivind Gammemo 14. september 2010. Lokaliteten er tidligere registrert av Reidar Haugan i 1998.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Løvknoten ligger like øst for Hakaskallen på grensen mellom Elverum og Våler kommuner. Avgrensingen gjelder et område med eldre granskog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Vegetasjonstypen er i all hovedsak blåbærgranskog, med innslag av myr- og myrskogvegetasjon. Det finnes også elementer av sumpskog i lokaliteten. Skogen i området er nokså fuktig.

Artsmangfold: Gubbeskjegg (NT) og sprikeskjegg (NT) er registrert i lokaliteten. Ellers finnes det en rekke signalarter for gammel kontinuitetsskog i området.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området er en del påvirket av hogst, særlig i kantene. Det går også noen skogsbil-/traktorveger gjennom lokaliteten.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten bør sees i sammenheng med naturtypelokaliteten Hakaskallen, rett vest for Løvknoten.

Verdivurdering: Lokaliteten inneholder elementer som er blitt sjeldnere i Elverum og omegn. Gammel kontinuitetsskog med innslag av gammelskogsarter er på tilbakegang. Dette området bør sees i sammenheng med lokaliteten Hakaskallen som ligger rett vest for Løvknoten. Sammen utgjør de et forholdsvis stort område med eldre granskog.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør settes av til fri utvikling. Hogst bør unngås. På sikt kan denne lokaliteten utvikle seg til et flott område med gammelskog.

2 Hakaskallen

Naturtype: Gammel barskog - Gammel granskog
BMVERDI: B

Innledning: På oppdrag for Fylkesmannen i Hedmark, miljøvernavdelingen, har BioFokus gjennomført naturtypekartlegging i Elverum kommune i perioden 2009-2010. Området Hakaskallen ble befart av Øivind Gammemo 14. september 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Hakaskallen er et eldre barskogsområde på grensen mellom Elverum og Våler kommuner. Avgrensingen gjelder et eldre skogsparti på og rundt toppen av Hakaskallen i Elverum kommune. Våler-siden er nokså uthogd.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er dominert av blåbærgranskog. Det finnes innslag av fattig gransumpskog og fattige myrtyper. Store deler av lokaliteten står på fuktig mark og det finnes godt utviklede hengelavsamfunn med bl.a. gubbeskjegg (NT) og sprikeskjegg (NT). Det finnes en del stående død ved av gran i området, men generelt lite liggende død ved, om man ser bort fra enkelte mindre områder.

Artsmangfold: Flere signalarter ble funnet; gubbeskjegg (NT), sprikeskjegg (NT), lungenever og skrubbenever. I tillegg er det registrert tornskate (VU) i området.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området bærer i enkelte partier preg av intensivt skogbruk, men har også partier som er mindre berørte. Det finnes en del dreneringsgrøfter i området.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten bør sees i sammenheng med naturtypelokaliteten Løvknoten, rett øst for Hakaskallen.

Verdivurdering: Området representerer en naturtype som er blitt sjeldnere i Elverum (og Våler). Områdets beskaffenhet og størrelse, samt funn av signalarter, gjør at det blir ansett som regionalt viktig (B-verdi). Det ligger også et stort potensiale i området på sikt dersom det blir satt av til fri utvikling.

Skjøtsel og hensyn: Området bør skånes og settes av til fri utvikling.

Artsmangfold

Mer eller mindre hele forslaget til verneområde er så sterkt påvirket av gamle hogstinngrep at artsamangfoldet knyttet til kontinuitetsbærende strukturer i dag er temmelig utarmet. Noen av de vanlige forekommende signal- og rødlisteartene i nokså gammel skog som duftskinn (NT), hyllekjuke, granrustkjuke, gubbeskjegg (NT), og sprikeskjegg (NT) er funnet i området. De noe død ved rike og høyproduktive områdene i nord, har et visst potensial for funn av sørboreale gammelskogsarter som klengekjuke (VU) og sjokoladekjuke (EN) selv om søk etter slike arter så langt har vært resultatløse. På den annen side er området ikke spesielt grundig undersøkt mht. arter generelt sett. På gamle bjørketrær er det gjort enkelte funn av lunge- og skrubbenever. Interessant er funn av kort trollskjegg (NT) og dette er det andre kjente funnet fra Elverum i følge Artskart (www.artsdatabanken.no). Hakaskallen er lokalklimatisk temmelig fuktig der den hever seg opp fra flatere omkringliggende landskap. Kombinasjonen av gammel granskog og lokalklimatisk gunstige forhold, medfører at området er regionalt viktig for lavarter avhengig av slike skoger. Nokså mye gubbeskjegg sammen med spredte forekomster av sprikeskjegg og funn av kort trollskjegg og randkvistlav tyder på dette. Det er derfor også et visst potensiale for flere krevende lavarter knyttet til dette elementet. Andre arter som forekommer fåtallig og spredt i dette elementet i regionen er skrukelav, langt trollskjegg (VU) og huldrestry (EN).

Det ble ikke påvist sjeldne eller truede arter knyttet til rik berggrunn, noe som heller ikke var forventet.

Hakaskallen har regionale verdier for gammelskogsfugler (Trond Berg pers.medd.) og det relativt store arealet med eldre og produktiv granskog underbygger dette. Av gammelskogsfugler som er kjent i fra området er for eksempel tretåspett som er regionalt fåtallig (Trond Berg pers.medd.) og knyttet til eldre granskog. Andre slike arter er konglebit (NT), duetrost, rødstjert, svarthvit fluesnapper og storfugl. Den tidligere rødlistearten vendehals er også observert.

Det er til sammen påvist fem rødlistede arter i området.

Tabell: Artsfunn i Hakaskallen . Kolonnen **Totalt antall av art** summerer opp antall funn innenfor området. 0 betyr at artsfunnet ikke er tallfestet, men begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt. Det store tallet i kolonnen **Funnet i kjerneområde** henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. 0 betyr tekstlig kvantifisering. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerne-område (nr)
Busk- og bladlav	Alectoria sarmentosa	Gubbeskjegg	NT		1 2
	Bryoria bicolor	Kort trollskjegg	NT		1
	Bryoria nadvornikiana	Sprikeskjegg	NT		1 2
	Hypogymnia vittata	Randkvistlav			1
	Lobaria pulmonaria	Lungenever			2
	Lobaria scrobiculata	Skrubbenever			2
	Mycocalicium subtile				2
Skorpelav	Hypocnomyces friesii	Tyriskjell			2
	Hypocnomyces scalaris	Melskjell			2
	Lecanactis abietina	Gammelgranlav			1
Sopp vedboende	Climacocystis borealis	Vasskjuke			1
	Cystostereum murrayi	Duftskinn			2
	Phellinus ferruginosus	Rustkjuke			1
	Phellinus viticola	Hyllekjuke			1

Avgrensning og arrondering

Avgrensningen vurderes å være god da tilbudt areal virker å ha inkludert all sammenhengende gammelskog på eiendommen. Det er en liten usikkerhet om all gammelskog er inkludert i nordøst, men avgrensningsforslaget virker å ha forsøkt å inkludere all slik skog. Ved en eventuell verneprosess av området bør man dobbeltsjekke dette ved hjelp av bestandskart. Øst for områdets nordøstre avgrensning, er det 2 halvstore områder med eldre skog. Selv om det vestre av disse ikke ligger langt unna tilbudt areal, ligger det østre og største bestandet såpass langt unna og med noe ungskog og hogstflater i mellom. Det anbefales derfor at dette primært ikke inkluderes i et evt. verneområde, selv om det ikke heller faglig sett er problematisk.

Andre inngrep

Det befinner seg en ubetjent turistforeningshytte i området (Løvknoten) og en mindre traktorvei finnes i nord.

Vurdering og verdisetting

Hakaskallen er i regional sammenheng et temmelig spesielt område som i hovedsak består av et regionalt sett nokså stort kompakt og virkesrikt område med sør -og mellomboreal granskog. Skogen er gjennomgående nokså grovvokst og vil innen relativt kort tid danne mye død ved, selv om mengden av død ved i dag er liten, foruten i deler av kjerneområdene. Kjerneområdene omfatter mesteparten av det vurderte området og viser til de gjennomgående nokså høye verdier på hele arealet. Kontinuiteten i liggende død ved er lav, men det knapt er kjent andre skogområder med like god eller bedre kontinuitet i død ved. Enkelte gamle trær finnes, men det er få trær som vurderes å være eldre enn 150 år gamle. Flesteparten av trærne i området vil nok dø før de blir 200-250 år gamle pga. at området er nokså produktivt hvilket medfører relativt rask vekst. Området scorer middels høyt på urørthet, topografisk variasjon og arrondering, men dårligere på parametere som har å gjøre med skogens tilstand. Men flere av disse vil innen relativt kort tid (1 år-et par 10-år) bedre seg. Selv om området i stor grad mangler innslag av rike skogtyper, ser det ut til at det i enkelte bekkedrag og lisider i nordøst kan forekomme fragmenter av høgstauteskog (området ble sist registrert 16. mai slik at karplantefloraen var vanskelig å registrere). Videre er blåbærgranskogen ikke av den fattigste typen, og dette medfører at skogen i området er nokså grovvokst.

Elverum er en av et fåtall skogkommuner som mangler skogreservat på tross av beliggenheten i en sentral skogregion. Gjennom arbeidet med vern av skog på Statskog sin grunn og gjennom tilbud av frivillig vern av skog, er det kun to mindre områder (Ytterøya og Nordteigen) som er blitt vurdert som verneverdige i Elverum. Hakaskallen skiller seg derfor positivt ut i en kommunal/regional sammenheng. I sørlige og østre delen av Hedmark sør for fjellskogsgrensa, har skogen i svært lang tid har vært gjenstand for langvarig og omfattende skogbruksaktivitet. Det finnes her svært få verneområder eller vernekandidater i skog og det kan ikke påregnes at det finnes nasjonalt verneverdige skoger. Hakaskallen vurderes å være blant de best egnede områdene.

I forhold til mangler i skogvernet, oppfyller området delvis den generelle mangelen: gjenværende, forholdsvis intakte områder av lavereliggende skog i sørboreal sone (Framstad m. fl. 2002; Framstad m. fl. 2003) og mangelen i Øst-Norge «boreal naturskog i sørboreal sone». I oversikten over generelle mangler i skogvernet heter det at: «På litt lengre sikt vil det også være viktig: -å sikre en fordeling av verneområder slik at omfanget av vernet skog blir tilfredsstillende i alle deler av landet.»

NINA rapport 535 Naturfaglig evaluering av norske verneområder på side 166, punkt 8.2 Mangler ved dagens verneområder-mangler ved verneområdenes dekning av norsk naturvariasjon, heter det at: «Det er en klar underdekning av vernet skogareal i alle regioner og mest for Øst-Norge, spesielt av barskog.» Videre sies det at: «Gammel barskog (F08): Sikring av gammel, naturskogspreget barskog har vært et hovedmål i barskogvernet helt fra tidlige faser på 1980-tallet (jf Framstad et al. 2002). Likevel kan det i foreliggende statistikk fra Vernebasen og Naturbase, samt vurdering av mørketall i Naturbase, se ut som man fortsatt ligger under 5 % vernedekning av verdifulle (A+B+C) forekomster av gammel barskog, slik disse blir registrert i henhold til DN-håndbok 13.» Størsteparten av Hakaskallen består av naturtypelokaliteter med verdien B, og et vern av området vil følge opp anbefalingene i rapporten.

Med bakgrunn av overstående argumentasjon, vurderes det samlet at Hakaskallen er regionalt verneverdig (**).

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Hakaskallen . Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fraværende/ ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for for verdisetting i metodekapittelet.

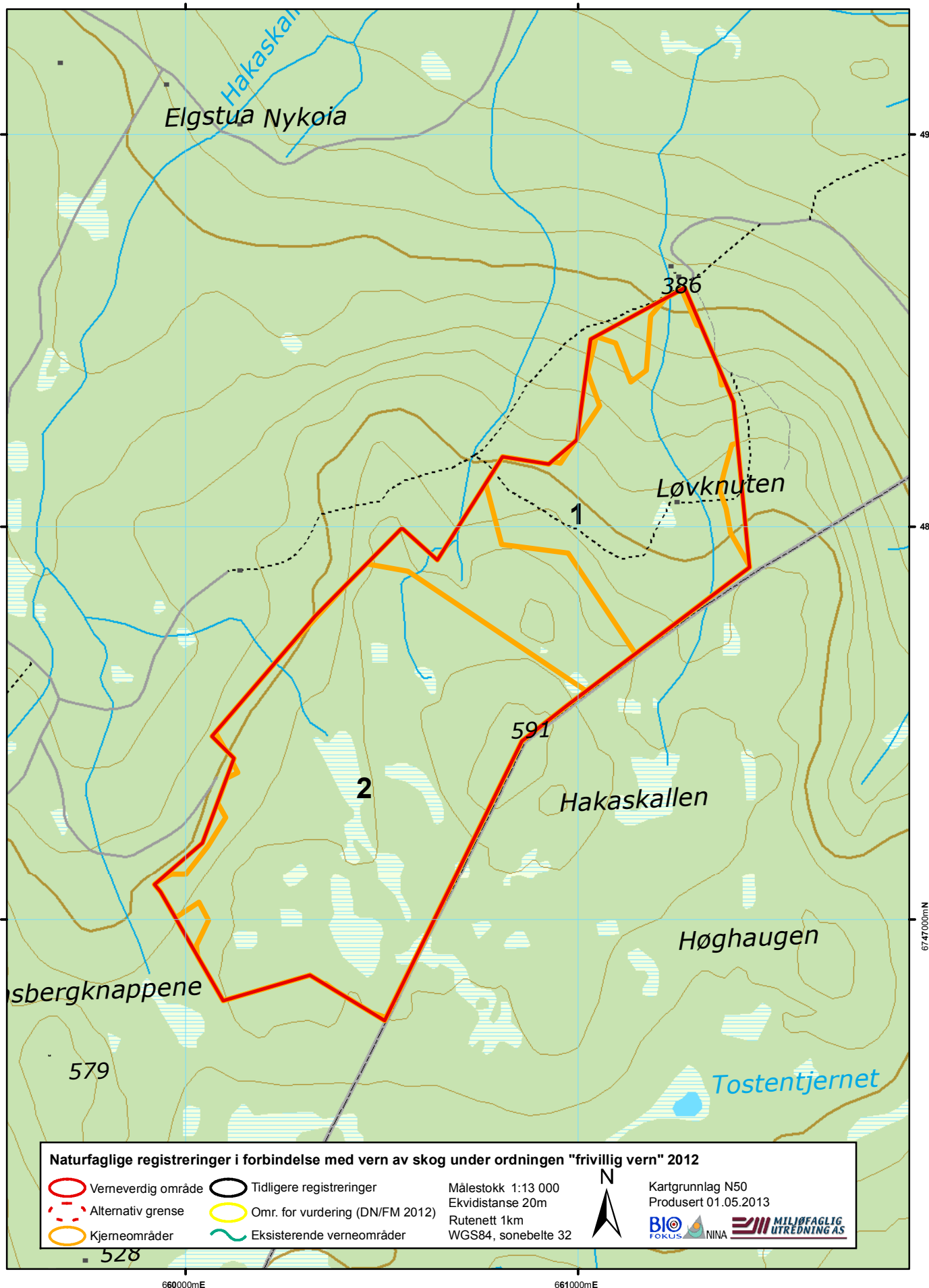
Kjerneområde	Urørthet	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gamle bartrær	Gamle løvtrær	Gamle edel løvtrær	Treslagsfordeling	Topografisk variasjon	Vegetasjonsvariasjon	Rikhet	Arter	Størrelse	Arrondering	Samlet verdi
1 Løvknoten	**	**	*	*	*	—	*	**	*	*	*	-	—	**
2 Hakaskallen	***	*	*	**	*	—	*	*	*	*	*	-	—	**
Samlet vurdering	***	**	*	**	*	—	*	**	*	*	*	*	**	**

Referanser

Artskart 2012. Artsdatabanken. <http://artskart.artsdatabanken.no/Default.aspx>

Gammelmo, Ø. 2011. Naturtypekartlegging i Elverum kommune 2009-2010. BioFokus-rapport 2011-3.

Moen, A., 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss, 199 s.

Bilder fra området Hakaskallen

Grov-vokst granskog i oppløsnings- og foryngelsesfase i nordre deler av kjerneområde 1. Foto: Rein Midteng

Fra et myrparti i de øvre deler av lokaliteten. Kun i slike områder forekommer det noe furu. Foto: Rein Midteng

Enkelte steder er det mindre luker i skogen. Foto: Rein Midteng

Kort trollskjegg (NT) som er regionalt uvanlig ble funnet på en mindre bergvegg. Fra kjerneområde 2. Foto: Trond Berg